

[A. C. Normann.]

tanke til premierminister Shastri, der umiddelbart efter sin fredsdåd gik ud af livet, men hvis minde, samtidig med at hans aske efter hans lands sædvane spredtes over Gangesfloden, gik ind i folkenes erindring med lys omkring hans navn.

I det radikale venstre har vi som også andre partier været dybt solidariske med regeringen, når den altid har været parat både til at engagere Danmark i tilvejebringelsen af styrker til FNs rådighed og til at deltage i finansieringen af FN og af dennes u-landshjælp, og vi har for nylig modsat os nedskæringen af denne.

Men må jeg tilføje om de danske FN-styrker, at de jo er ret tilfældigt og hastigt opbygget og derfor næppe har været helt ideelle til de formål, man har sat dem til at løse, uanset at de dog trods alt er, så vidt man kan skønne, kommet nogenlunde godt fra det. Vi har ligesom i for høj grad måttet improvisere på dette område. Det er jo sådan, at de opgaver, de skal løse, forudsætter en god uddannelse og en solid viden om forholdene i det område, hvor de skal gøre tjeneste, således som fremhævet af det ærede medlem hr. Helveg Petersen, da han i går forelagde offentligheden sit oplæg til den nye drøftelse om det danske forsvars stilling. Erfaringerne viser, at hvis styrkerne møder uden kendskab til livsvilkårene og uden forståelse for sædvaner og tankegang hos stedets befolkning, da er de mindre egnede til opgaven, end de burde være, og lederne af styrkerne bør fremtidig have også en god pædagogisk og psykologisk uddannelse og kendskab til de politiske, sociale og historiske forhold dér, hvor de sættes ind; jeg tror, det er en ting, man fra regeringens side må ofre mere opmærksomhed på.

Jeg ved meget vel, at disse krav til styrkerne ikke kan opfyldes med den nuværende uddannelse, og det radikale venstre vil derfor opfordre regeringen til at tage initiativ til at gennemføre en sådan uddannelse for dem, som melder sig til det internationale arbejde. Jeg tænker nok, at problemet om de egnede lærerkræfters tilvejebringelse bliver en af de første betæneligheder, man vil møde, men jeg henleder opmærksomheden dels på de efterhånden ret mange, der har været udsendt som lærere eller rådgivere

i u-landene, dels på, at man måske kan løse opgaven delvis på nordisk plan. Vi finder endvidere, at regeringen bør åbne adgang for de unge, som har en særlig interesse for deltagelse i FN-aktionerne, til allerede på sessionen at melde sig til udtagelse hertil, hvorefter man jo så kan prøve deres forudsætninger.

I forbindelse med FNs omfattende funktioner udtaler jeg en forhåbning om, men også en tro på, at regeringen er villig til at drage virkelige og reale konsekvenser af det fremskridtsvenlige standpunkt, som den har indtaget i forhold til racestridighederne i Afrika, først over for Sydafrika, senere over for Portugal og nu sidst efter oprøret i Syd-Rhodesia; også i dette umenneskelige forhold til de farvede ligger der jo en trussel mod freden. Vi har nu givet tilslutning til en resolution, som er mere vidtgående end de tidligere i FN, og vi har taget de skridt, England har foreslået os, over for de hvide oprørere i Rhodesia; men jeg kan ikke tilbageholde den bemærkning, at vi har været ret nænsomme i vor fordømmelse af Portugals holdning, til trods for at vi faktisk ikke kan være tjent med at skulle belastes i de afrikanske landes øjne med en tilsyneladende godkendelse af Portugals kolonipolitik.

Må jeg dernæst sige, at flere højtansvarlige vestlige politikere jo har vist forståelse for betydningen af en atomvåbenfri zone ned igennem Europa. Udenrigsminister Eden og konseilpræsident Mendes-France blandt andre huskes for deres synspunkter om en sådan zone. Både den højtærede udenrigsminister og jeg har jo haft den personlige oplevelse at sidde og lytte til Polens udenrigsminister, Rapacki, når han talte varmt og inciterende for den plan, han selv har lagt navn til. Men efterhånden som det sås, at denne plan afveg for meget fra bestemmende vestlige tanker om en sådan zone og formentlig heller ikke inspirerede Sovjetunionen til større indrømmelser, droges debatten over på Gomulka-planen om en fastfrysning af våbnene på det eksisterende niveau — vistnok den af alle østlige atombegrænsningsplaner, der hidtil har haft de tungeste saglige argumenter for sig. Det var vel forestillingen om, at der trods alt rokkedes ved den opnåede magtbalance, der hindrede en alvorlig debat om det.

Jeg vil foreslå den højtærede udenrigsmini-